Ismaël, de Ivoriaan

Ik wil jullie het verhaal vertellen van mijn vriend Ismaël, afkomstig uit Ivoorkust. Ismaël? Zijn Ivorianen dan moslims? Wel ja, en voor een groot deel zelfs. Net als H. de Marokkaan, M. de Turk of G. de Indonesiër. De meerderheid van de moslims komt niet uit het Midden-Oosten of Noord-Afrika, maar dit wordt vaak vergeten. Ik vermeld hier hun afkomst, aangezien mensen graag in hokjes denken. Wanneer wij onder elkaar zijn, zien wij echter geen verschil. Wij zijn gewoon Brusselse jongeren.

Gewoon Brusselse jongeren? Zal wel een saai verhaal worden… De reden waarom ik dit schrijf is dan ook niet om spanning op te bouwen, klifhangers te gebruiken en de lezer op het puntje van zijn stoel te laten zitten. Ik schrijf deze tekst omdat geen enkele van mijn vrienden ooit op het idee zou komen om te schrijven. Ik schrijf, omdat niemand hun verhaal kent en hun stemmen nooit gehoord worden. Ik schrijf, omdat duizenden andere Brusselse jongeren in dezelfde situatie zitten als mijn vrienden. En ook al had elk van mijn vrienden een betere tekst kunnen leveren dan deze, toch schrijf ik.

Ik heb Ismaël leren kennen toen wij met een groep vrienden geen slaapplaats vonden na een feestje. Hij nodigde wel 10 jongeren bij hem thuis uit, ook al sliep zijn ma in de kamer ernaast. Sinds die dag heb ik hem steeds beter leren kennen. Ik wil hier zijn verhaal brengen, omdat hij een tijdlang bendelid is geweest en de mensen niet begrijpen wat dit precies inhoudt. Ismaël heeft niet gekozen voor het bendeleven, hij is erin getuimeld. Wat zeg ik, hij is erin gevallen toen hij op een avond een messteek in zijn schouder kreeg. Deze omstandigheden maakten dat hij zich aansloot bij één van de gevaarlijkste Afrikaanse stadsbendes van Brussel.

Gevaarlijk? In elk geval voor de andere bendes. Men moet goed beseffen dat de grootste slachtoffers van dit geweld binnen de eigen gemeenschap te vinden zijn, zowel de ouders, de familie, de vrouwen als de vrienden. Wanneer Vlamingen Brussel een gevaarlijke stad beschouwen, vraag ik mij dan ook af voor wie hier gevaar dreigt. Zolang de bendes niet raken aan de blanke stadsbevolking laat de politie hen rustig verder doen.

Ik heb veel zaken gemeenschappelijk met mijn vrienden, maar vele andere ook niet. Zij staan voor uitdagingen aan welke ik nooit het hoofd heb moeten bieden. Schooluitval, met als resultaat dat geen enkel van mijn vrienden een diploma secundair onderwijs bezit. Racisme en discriminatie tijdens sollicitatiegesprekken en wanneer ze dan toch een baan vinden, moeten ze dubbel zo hard werken om zich te bewijzen. Armoede, waardoor geld gaan verdienen op hun 16e geen kwestie is van willen, maar van moeten.

Deze situatie wordt nog kritieker in combinatie met familieproblemen. De familie is een veiligheidsnet van groot belang dat bij hen vaak ontbreekt. En daarbij komen nog al de gewone problemen waaraan elke jongere het hoofd moet bieden. Het islamitisch geloof is altijd een steun geweest in moeilijke tijden. Als iemand de cultuur de schuld wil geven, praat dan over de kapitalistische cultuur, want daar leven wij nu eenmaal in. Deze kenmerken zijn natuurlijk niet genoeg om in een bende te geraken. Ook toevalligheden, vriendschappen, de wijk, de personalijkheid enz. spelen hierbij een rol. De grote meerderheid van de jongeren proberen gewoon zo goed mogelijk te overleven met een sprankeltje hoop voor de toekomst.

Ismaël heeft mij veel geleerd en kan jullie ook veel leren. Over vriendschap, vrijgevigheid, multiculturaliteit, de Afrikaanse keuken, maar ook over politiek. Wanneer jullie in Brussel een groep jongeren zien rondhangen, wees er maar zeker van dat hun politieke discussies van een hoger niveau zijn dan bij de meeste jongeren op de universiteit. De bendewereld is precies een weerspiegeling van onze maatschappij: competitie, allianties smeden, zaken doen, onderhandelen, winst maken. Maar bij de bendes vervangt de groep tenminste het individu. Deze solidariteit kan, in tegenstelling tot de vorige kenmerken, een inspiratiebron zijn zolang het niet uitmondt in nationalisme, maar in internationalisme.

Hij kan jullie ook leren op welke manier migrantenjongeren met de politie te maken krijgen. Hij heeft namelijk een “BU”-statuut (*bande urbaine*). Dit betekent dat hij bij elke politiecontrole van kop tot teen gefouilleerd mag worden zonder enige reden en ieder die zich in zijn gezelschap bevindt erbij. “*Tu sais ç’est qui, ton ami?*”, heeft een politieman mij eens gevraagd na een fouille. Dit statuut blijft jaren gelden, zelfs nadat hij uit de bendewereld is gestapt.

Dat is hem na een tijdje gelukt, ook al blijven de vriendschapsbanden bestaan. Toch oogt de toekomst niet rooskleurig. *Les grands du quartier* vinden maar geen werk of belanden in de

gevangenis door de nutteloze *war on drugs*, terwijl *les petits*met meer en meer zijn en geen andere keuze hebben dan te volgen in de voetsporen van de ouderen. Experts zeggen al jaren dat Brussel een tikkende tijdbom is, maar de politiek zoekt geen antwoord. Het zal aan ons, de gewone bevolking, zijn om een oplossing te vinden.

Allereerst kunnen wij naar een oplossing toe werken door de ander te leren kennen, hoe moeilijk en beangstigend dit ook mag lijken. Daarna door te erkennen dat wij een bevoorrechte positie genieten ten opzichte van de etnische minderheden en door te strijden voor hun eisen en verzuchtingen. En ten slotte door te begrijpen dat wij enkel via een diepe band tussen de gemeenschappen verzet kunnen bieden tegen elke vorm van uitbuiting en een maatschappij kunnen bouwen gebaseerd op sociale rechtvaardigheid, gelijkheid en echte politieke deelname.

Yuri De Belder is 23 en student geschiedenis aan de VUB.

Bron: http://blerilleshi.wordpress.com/2013/03/04/ismael-de-ivoriaan/ , geraadpleegd op 06/03/2013.